

Forsvarsvæsenet, om den lovgivende Forsamling kun havde diskuteret de politiske og finansielle Spørgsmaal, men i det Væsentlige havde overladt de militære Spørgsmaal til de paagældende Ministerier og Autoriteter. Jeg tror ogsaa, det vilde have været udmærket, om dette var sket, og jeg tror det saa meget mere, som jeg selv tidligere har yttret det Samme. Hvis Flertallet vilde gaa ind paa en saadan Behandling, vilde vi vistnok komme udover de største og fleste Vanskeligheder; men saaledes som Sagen nu foreligger, er jo det militære Spørgsmaal bragt ind under Thingets Forhandlinger. Naar man da er saa uheldig, saaledes som ikke alene jeg er, men som ogsaa adskillige andre ærede Medlemmer ere, ikke fuldstændig at kunne slutte sig til noget af de foreliggende Forslag, nødes man, idet man dog ved sin Afstemning skal støtte enten det ene eller det andet af dem, til at forklare, hvori man afviger fra den Grundtanke, Forslaget indeholder. Jeg maa først bemærke, at den ærede Ordfører for Mindretallet (Evermoes) efter min Anskuelse ikke var ganske billig eller retfærdig i sin Bedømmelse af den Grundtanke, Udvalgets Flertal har udtalt, naar det udvikler de Grunde, hvorfor vore Kræfter bør koncentreres paa at gjøre Forsvaret i første Linie saa stærkt som muligt. Han ironiserede over disse Bemærkninger og udviklede dernæst, hvorledes og hvor hurtig en aldeles overvældende stærk Fjende vilde kunne gjøre et saadant Forsvar fuldstændig illusorisk; men den ærede Ordfører for Mindretallet synes i det Dieblit at have glemt, at det Samme gælder om enhverfomhelst anden Forsvarsplan, naar man staa overfor en saadan Fjende, hvilket ogsaa saavel den høitærede Krigsminister som den høitærede Marineminister nylig have indrømmet. Den Indvendning, som her er gjort, vil altsaa med større eller mindre Grund kunne gjøres imod alle andre Forslag, efter som Forslaget er mer eller mindre praktisk. Selv om man gik ind paa Kjøbenhavns Befæstning mod Landfiden — hvad jeg lige strax forrigtig talt vil sige, at jeg neppes nogeninde kan gaa ind paa — ere de Herrer dog enige i, at man skulde møde Fjenden paa Sjællands Kyst og forsøge med hele Hæren om muligt at forhindre en Landgang. Naar nu imidlertid vor lille Hær — hvad ogsaa de Herrer ville indrømme — er aldeles utilstrækkelig til baade at kunne besætte en saa udstrakt Befæstning som Kjøbenhavns mod Landsiden og samtidig dermed med nogen tilstrækkelig Styrke at kunne møde en Landgang paa Kysten af Sjælland, hvorledes vilde Situationen da være, naar Fjenden udsørte et Angreb ved med en Del af sin Styrke at forsøge en Landgang paa Sjælland fjernt fra Hovedstaden, naar han drog Hæren derhen og fastholdt den der, men pludselig lod sin Hovedstyrke gjøre Landgang paa et Punkt nær Kjøbenhavn paa en Tid, da altsaa Byens Befæstning vilde være uden tilstrækkelig Befæstning,

og ved en pludselig Overrumpling stod berøvet sine Forsvarere? (Holstein-Ledreborg: Det skal den ikke!) Det ærede Medlem siger, det skal den ikke; men naar de Herrer indrømme, at Hæren er utilstrækkelig til baade at besætte Kjøbenhavn og at møde Fjenden paa Kysten, kunne dog umuligt begge Dele opnaas med denne utilstrækkelige Hær. Jeg skal imidlertid ikke gaa dybt ind paa Drøftelsen heraf; thi Forholdene vilde bestandig kunne stille sig ganske anderledes, end man ved de opstillede Eventualiteter under Forhandlingerne her tænker sig. Saa meget maa jeg dog fastholde, at der i Flertallets Udtalelser om dette Spørgsmaal efter min Overbevisning ingenlunde laa noget, jeg vil ikke sige saa latterligt, men dog noget saa Enfoldigt som den ærede Ordfører for Mindretallet syntes at ville antyde. Heller ikke kan jeg tillægge den Yttring nogen Betydning, at Kjøbenhavns Befæstning i Stedet for at styrke, under visse Eventualiteter endog kunde svække Modstanden imod en Landgang paa Kysten. Her er ikke Tale om en Sætning, hvis Rigtighed eller Urigtighed er ganske let at afgjøre, thi det vil meget komme an paa forskjellige i Dieblittet uoplyste Forhold. Jeg mener ikke, at Tanken om af egenfærlige Hensyn at ville søge Beskyttelse bag Fæstningen, skulde svække Forsvaret; men jeg tænker paa, hvad der er aldeles uafviseligt, at Hærens Fører under en forsøgt Landgang paa Kysten med et besættet Kjøbenhavn i ryggen, ubetinget maa være nødsaget til at tænke paa, at Kampen ikke maa føres til den Uderlighed, at han risikerer at blive affaaen med Hæren fra Retraten til Kjøbenhavn. Naar Kjøbenhavn ikke er besættet, maa han, hvad der kan blive en ligefrem Nødvendighed, idet Fædrelandets Skjæbne da skal udkæmpes, da der baade skal begyndes og endes i en Kamp mod en fjendtlig forsøgt Landgang, udelukkende koncentrere sin Modstandsøernes yderste Kræfter paa at forhindre denne fjendtlige Landgang; men naar han samtidig dermed skal tænke paa det besættede Kjøbenhavn, er han nødsaget til at afbryde Kampen i det Moment, hvor han endnu har sin Retrate sikker, og hvor han har Armeen i en saadan Tilstand og under en saadan Kommando, at han virkelig kan fuldføre en Retrate til Kjøbenhavn. Forsølger han Kampen saa længe, indtil Armeen er i fuldstændig opløst og demoraliseret Tilstand, har han ingen Udsigt til at føre den tilbage til Kjøbenhavn, idet det følger af sig selv, at den feierigt fremtrængende Fjende Skridt for Skridt vil følge den retirerende danske Armeen, hvilket i allerhøjeste Grad vil gjøre Hærens Retrate usikker. Jeg vil dog, som sagt, ikke inblade mig paa en Drøftelse af disse Spørgsmaal, men jeg har kun villet hævde, at den Grundtanke, Flertallet i Udvalget har udtalt, ikke efter min Anskuelse er saa ganske ubesøjet, som man har villet fremstille den. Jeg vil i det Mindste aabent vedkjende mig, at jeg i det Væsentlige kan slutte mig til denne Grund-